

เอชไอวี

ช่องทางการติดต่อเชื้อ
อาการของการติดต่อเชื้อ
ภาวะแทรกซ้อน

เอชไอวี (HIV):
เชื้อไวรัสที่ก่อโรคมุ้คุ้มกันบกพร่อง
(Human Immunodeficiency Virus)

เอดส์ (AIDS):
โรคมุ้คุ้มกันบกพร่อง
(Acquired Immune Deficiency Syndrome)

คือลักษณะการติดต่อที่ HIV ไวรัส
ได้ทำลายภูมิคุ้มกันของร่างกาย (CD4)
จนตกถึงระดับที่มีอาการโรคมุ้คุ้มกันบกพร่อง

การติดต่อเชื้อ

เมื่อสารคัดหลั่ง เช่น เลือด น้ำอสุจิ ของผู้ที่มีเชื้อเอชไอวี
สัมผัสกับแผลสด เยื่อเมือก เยื่อบุช่องทวารหนัก หรือ
เนื้อเยื่ออ่อนของคุณ ที่อาจเกิดจากการสัมผัสโดยตรง
หรือโดยอ้อม เช่น รังเลือด เพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย
ใช้เข็มฉีดยาหรือเข็มเจาะร่วมกัน ใช้ของเล่นทางเพศร่วมกัน
เป็นต้น

ระยะการติดต่อแบบไม่มีอาการ
คือระยะที่ผู้ป่วยจะไม่มีอาการอะไรเลย
หรือมีเพียงเล็กน้อย และอาจมีต่อมน้ำเหลืองโต
แต่ตรวจพบภูมิคุ้มกันต่อเชื้อเอชไอวี
หลังจากที่ได้รับเชื้อมาประมาณ 1-3 เดือน

ระยะการติดต่อแบบมีอาการอื่น ๆ
คือระยะที่ผู้ป่วยมีอาการอื่น ๆ
ที่ไม่ใช่อาการของโรคมุ้คุ้มกันบกพร่อง
และตรวจพบภูมิคุ้มกันต่อเชื้อเอชไอวี
หลังจากที่ได้รับเชื้อมาประมาณ 1-3 เดือน

ระยะการติดต่อแบบมีอาการ ของโรคมุ้คุ้มกันบกพร่อง

คือระยะที่ผู้ป่วยมีอาการโรคมุ้คุ้มกันบกพร่อง
เช่น ไข้เรื้อรัง ไอเรื้อรัง น้ำหนักลดมาก ท้องเดิน
ผื่นผื่นทนต์ ระบบประสาทเสื่อม ความจำเสื่อม
ติดเชื้อโรคฉวยโอกาส วัณโรค หรือมะเร็ง
**จำนวน CD4 เหลืออยู่น้อย
สมควรได้รับยาต้านไวรัส**

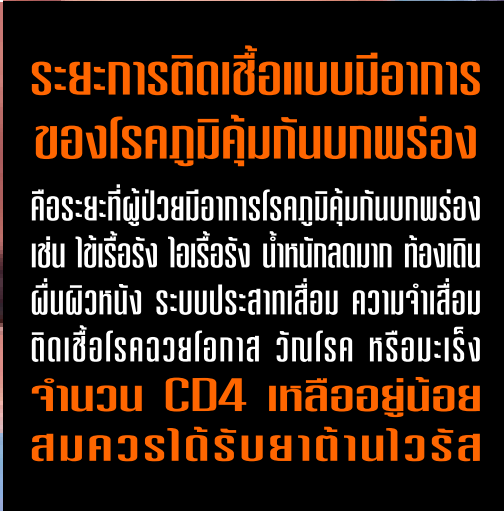
ปัญหาทางการแพทย์

การลดจำนวนและการทำหน้าที่ของ CD4 และ
การไม่ปฏิบัติหน้าที่ของกลไกอื่น ๆ ของภูมิคุ้มกัน
ทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีโอกาสติดเชื้อต่าง ๆ
ที่ถึงชีวิตได้โดยง่าย แบ่งประเภทได้ดังนี้

- 1) การติดเชื้อฉวยโอกาส (Opportunistic Infection)
- 2) การเกิดมะเร็ง (Malignancies)
- 3) โรคที่ติดกับอวัยวะที่เจาะจง (Organ-specific Diseases)

การติดเชื้อฉวยโอกาส (Opportunistic Infection)

- 1.1) **แบคทีเรีย (รวมถึงวัณโรค)**
อาการโดยรวม ได้แก่ รู้สึกไม่สบายตัว มีไข้
ไอ น้ำหนักลดมาก ท้องร่วง ตีบและน้ำมูก
ผิวดำคล้ำ มีเหงื่อออกมากตอนกลางคืน
มีเสมหะมาก เจ็บหน้าอก ท้องฟ้าหลัวมาก เป็นต้น
- 1.2) **เชื้อรา**
อาการโดยรวม ได้แก่ ไข้เรื้อรัง รู้สึก
สับสน ทนความร้อน ปวดกล้ามเนื้อ น้ำหนักลด
ระคายเคืองที่เยื่อหุ้มสมอง/โอดีนหลัง
ในช่องคอหรือบนผิวหนังเป็นแผ่น เป็นต้น



1.3) ไვรัล

อาการโดยรวม ได้แก่ มีไข้ ไอ หรือติดเชื้อที่ปอด อักเสบในตา เหนื่อยและไฟรงปาก ทลดอาหาร ลำไส้ อวัยวะเพศหรือทวารหนัก มองภาพไม่ชัด กลืนอาหารลำบาก ปวดท้อง ท้องร่วง อุจจาระมีเลือด เป็นต้น

1.4) โปรโตซัว

อาการโดยรวม ได้แก่ มีไข้ กล้ามเนื้อเปลี่ยน ไอ กลืนอาหารลำบาก หายใจหอบถี่ อุจจาระเหลว น้ำหนักลดมาก ปวดหัว ค่อน้ำดีอักเสบ ปอดบวม เป็นต้น

การเกิดมะเร็ง (Malignancies)

2.1) คาโปซี ซาร์coma (Kaposi's sarcoma)

คือเนื้องอกของหลอดเลือด พบได้ที่บริเวณผิวหนัง เยื่อ รวมถึงต่อมน้ำเหลือง ปอด และทางเดินอาหาร จากรอยช้ำ กลายเป็นปื้นราบหรือบูนสีม่วง มักพบในชายรักชายหรือชายรักสองเพศ รวมถึงหญิงที่เป็นคู่นอน

2.2) ลิมโฟมา (Lymphoma)

ผู้ป่วยจะมีไข้ น้ำหนักลด เหนื่อยออกตอนกลางคืน มีปื้นปนในระบบประสาทส่วนกลาง หรือลำไส้ใหญ่ ตอนปลาย โดยส่วนใหญ่ผู้ป่วยจะมีโรคของต่อมน้ำเหลือง โรคตับบวม และรู้สึกลึกลับ ซึมเศร้า เสียความทรงจำ

2.3) การเกิดมะเร็งอื่น ๆ

ผู้ป่วยอาจเกิดมะเร็งต่าง ๆ ได้ เช่น มะเร็งทวารหนัก ทลดอาหาร ในเนื้อเยื่อของไต ในเนื้อเยื่อปอด ในลำไส้ใหญ่ ที่ศีรษะหรือคอ ในกระเพาะอาหาร เป็นต้น โดยมีแนวโน้มที่จะเกิดกับผู้ที่ติดเชื้อที่มีอายุน้อย

โรคที่เกิดกับอวัยวะที่เจาะจง (Organ-specific Diseases)

3.1) ทาระสมองเสื่อม

หากติดเชื้อเอชไอวีในสมอง จะทำให้เนื้อเยื่อสมองเสื่อม เกิดอาการหลงลืม สับสน หลบหน้าผู้คน และเคลื่อนไหวผิดปกติ ความจำและความเฉลียวฉลาดลดลงเรื่อย ๆ เนื้อเยื่อสมองฝ่อ

แหล่งอ้างอิง

นายแพทย์ริตต์ เชื้อชูวงศ์
ศูนย์ความร่วมมือไทย - สหรัฐฯ ด้านสาธารณสุข,
2551

กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สธ.,
คู่มือการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์,
2546, ISBN: 974-297-205-2

จัดทำโดย



คลินิก
ชุมชน
สัมพันธ์

02 6342917, 085 1238738

ตุลาคม 2551